

ХАБЫАТ
1934 СЫД АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТӨН ТАХСАР

№ 10 (8464). 2000 СЫЛ ОДУУНЫХ 17 КҮНЭ. ЧЭШНЭР. СЫНАТА-1 СОЛЖ. 10 ХАРЧЫ.

БАСТЫН ОҢЫТ

КООПЕРАТИВ БОРОДУУНСУЙАТА — МОСКВАБА

Москвада буюлбут «Кулнарны сулуостара—үһүт тыһылычча сылга» дигэн норуоттар пиэн ардыларынаа өгөт фестивалына Саха Республикатын делегациятыгар киирэн, байыт, «Чураччы» кооператив, ситиһиндээхтик кэллэн, байыт өтүөрү таллаарар бородууксууларыттан көрдүрүн кэллэбит.

Саха сырыттан 22 киһилээх делегация тохсунньу 6 күнүттэр дьайдубут стоаңцатыгар Москвага ыытыллыт. Делегацияра Намтан, Мөтө-Хаҥаластан, Дьоккуускайтан «Тыгын Дархан» уонна «Сандагы» ресторандар оворддарын биллиилээх астыт Иннокентий Тарбахов, оттон билигин, ол эбэтэр тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын астааччылары, СР Тыа хаһаайыстыбатыгар уонна содуутоһунааҥа министерствотын управлениетын начальнига Розалия Гудуева салиһан илдьэ сырыттылар. Улуустан «Чурапчы» кооператив директора А. Т. Нововицын, сбит отделын начальниги А. К. Понкоева уонна м.а. технолог Е. И. Васильева, кытыһыныбыт. Билигинки кытта Дьоккуускайдаагы от үтүт комбинатыгар ор сыд инженер-технологияһын үлэһитит Т. В. Прокопьева барсан сүбдэһэ буолла.

Фестиваль, тохсунгуу 10 күнүсэр уруксат БСНХСБ 37-е навальонугар аяатылына. Оуу кулшардар соо-тирын ала дойдутары ассоциациятын президеа со-лохон Говалер үөрүүлүктүн аста. Бу улахан түнү-гар 24 тас дойдуттан, КРТ 8 дойдуттан, Россия ресторандарытан 10-чи куураа уонин алардыс Москва куураатан 50 бастыг ресторан атынаа астыр промисленность тэрияталарытан 10-тан тахса барыта 100-тан тахса хаммаада күрүктөгө.

Бийиги-быгастанига убаһа эитгэн бүхүүдэ ас 6
жаруугуи (убаһа ойогоһо, хайата, свала, буутуи, твә-
һүн этә, балын эитгэн малыншбыт фале) көрдөрүү-
гэ туруурдубут уоһиһа кыра кыһаһе (бутербродтар)
аһарон көрөөччүлэргэ амсатгыбыт. Оуу тәһиһан ман-
на өмнө мүнә-эити курдук, быһата, бһир убаһаттан
аһарон-национальнай бүхүүдэбит 10 арзас жаруугуи
рекламалыгыбыт. Булан баран, аһардас кыһаммыт
(копченая) жаруугуи эрә.

Үөрүүбүт сохучу буола. Арасс өмүк дыно саха түрүт жатарын хамадаттык атыластылар, уочараттаан минниг да олбох. Мөсөккэ, Бьетвай, Германия курдук дейдулар. Бурятия, Бангладеш бөрөстөбөнүллөрө. Москва, Ризань куораттар улахан рестораннырыттаа сылдыааччылар бийити убаабыт этти бөрү дэиң биһирэтиилэр, хаһатын суктулэр. Сорохтор убаһа 4 ный устата минник уйларын итэрийиэхтөрүн бадарбатылар. «Билр сирго туруоран амаан интаминнынан аһартыт, уотартыт буолуо»,—дичеһилэр да көһүһүлэр. Оттон Мөсөккэ «Монте-Кристо» дэиң бөдөн ресторанын бөрөстөбөнүллэ жэлэи убаабыт ойорһун 25 долларга (бийиһигин 700 содк), атыллаһарга «юставка» дэиң сохутта.

Итгэлтэй убаанг зогсоотой оюундууд бүт бородууд хуяа-
быг эхлэлтэй аттуйн урьдс ууяна эхлэлтэй
ас нэртүүн бичигтэйгээр улахан сэнсэрхийн мала.
Фестивальг республика хиттэйг анал бичигтэйг
нэл бичигтэйг, урату национальн бүлүүд, үгс-
тэйг чөлүүн хаалгарыг нийн хүндэтгэл агаа туг.

ААН ДОНДУ ЧЕМПИОНАТЫҒАР КЫТТЫАХТАРА

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ. Маныа үөрөһүмчүлөр уонна ысчат ортотугар дуучча дуобатыгар Россия чемпионаты түмүктөннө. Нойду 46 регионуттан 337 спортсмен крон көрүөтө. Саха эспри хамалланта ситиһинэлэхтин кытынна. Оли Всорова (Мана-Хангаластан), Ира Платонова (Чуриччытан), Вась Прокопьев (Намтан), Гаврил Колесов (Дьоккуускайтан) кыһыл көмүс медаллары ыланнар. Олеси Коновона (Аммытан), Степа Кириллина (Бүлүүтүн), Роя Стручана (Дьоккуускайтан) ыһааһаарынан буоллулар.

Бретани министрләр тахсыбыт 6 спортмен аан дөйду чемпионатыглар кыттынына ылар бгразытаыла.

тарылынына. «Жуарчы» кооператив убагынан обон-
лунан фестивалъ лауреатынан буолла, анал дипло-
мунан наараадалынына. Ону тэти убакабыт ойогоһу-
гар межунароодной сертификаты ылыыбыт.

Фестиваль күннэртөг аравс дэвэллэлгэ кытны-
пыбыт, араас объектарга сырыттымыт. Ол курдуу,
бу фестиваль генеральной спонсара «Метаур» эти пер-
еработкалыыр комплекска ыгырылган сырыттыбыт.
Комбинат күнгө 18 тонна халбайы араас жүрүгүл
таһаарар эбит. Ол эбөхөр бийиги комбинат сыды бие-
ка сыраланын тутар эинитин 10 күнгүн халбайы
оторон таһаарар кыянталаах. Ону тыйынз конде-
терекэй уюна балын астыыр ылахтаахтар, эбөх фор-
менэй маданышыннардаахтар. Комбинат бары обору-
даныннелара улахын кыянталаах омуе күннэсирэ.

Гайыбит Саха Республикатын бастайанынвай бөрө-
төбүтэллэр быыстапка тарыйдабыт, үлэнигэрин
кытта көрүстүбүт. «Чурапчы» кооператив оһорон
таһаарар бороодуужууһатын тоһору көрдөрдүбүт, уонна
атыыһтаатыбыт, аһаастыбыт. Дойдуларын аһыттан аһах
һини, хааны, сүөгийи, чоһоону күндүтүк көрдүлэр.
Сахалар землечестөөлөрүтэр аһырылыһыһыбыт. Мос-
квлада уондэһа 5 тыһ. саха оһорор уонна үөрэнэр
диһиллэр. Чурапчыттан сылдьар студент оһолору кыт-
та хаартыскага түстүбүт, кинилэри уһаа аһаһаһыт
өһүһү күндүлүһүһүт.

Бичр-умиудлагат түгшмээн ресторангэр бэрмэ-
нарын хүрэхтэйнити көрбүнхүт булар. Майа бу
фестиваль, чидэгэр «супер-бассейн» дая 30 тонна-
лаах коктейль онордулар. Ол бу күн тута Гиннесс
рекордун шингэтэгэр кирибтүн иштинээрдилэр.
Хүрэхтэйн ол тайагар мэтэлымна. Аятаах-суолтаах,
суон сурахтаах рестораниар бастыг бармешнара сым-
сатын тутан-хантаа үрдүк мастарыстыбаларын көр-
дөндүлэр.

Фестивали үерүүлэхтик сабын биэс суудунаах «Космос» гостиница концертнай салангыгар буолла. Юлиан, Роксана Бабаин уонна «Песняры» ансамбль курдук дойдубут биллиилээх ырыаһыттарын, муым-капшырын дьонун көрдүбүт-һииттибит. Оттон-кылаа-балайа, фестивалыга-кыттан, кооперативыт бородууксуйатын, саха оһуһ төрүт аһын-уоһун Россия аан дойду таһымыгар таһааран көрдөрөр түгүн тикс-сигиттэттөн бэйэбэт да астыныыбыт. Бу эл-үүт ком-бинатын уонна киһи бэстэтигар торхолоһт «Чурап-чы» кооператив бары Үлэһиттэрин, специалисттарын албох сыллаах сыралаах үлэлэрин түмүгү, дьонун си-тиһиниллэр.

Иккинхэн, маанын үрдүк таймынаах, кизг тоог рафиплаах фестивалларга, быыстанкаларга кыттым элбэххэ үүрэтэр, билиитин-көрүүсүн кэбэтэр. Бу сиримбытыгар хардарыта олут атаастастыбыт, падырыстырбытын биярдыбыт, сибээли тутуһуох бунулубут. Холобур, бу фестиваль аһын-үөлүн быыстанкатыгар бииһэхэ Россия биллэнилээх нулларга Галина Покрочева бэйэтэниэн кэлэн барда. Ыһаахмыт убаһа ойондохун амаһаан үрдүк сылаабылы биярда итээнис «Искусство нулларини» дии бэйэтэни иккинэтиин илин баттаан бөлүктэтэ, бииһин сыралаах, ол өрөөрү олус паадалаах үлэбитигэр ситиһиклэри баарда. Сибээс кэлтир. Олунуһу 15—18 күнүрүгэр «Эт-ас—2000» диин икэтибит аһын-эргээн-промышленнай көрүүтөр икк ардыларынаабыт II быыстанка буолар. Оһис бииһи «Чурапчы» кооператив аһыт эт уһуна халбаһа өкүлүктэһи кыттаа билэаннаһар.

Бу соторунаарыта СР Президентэ М. Е. Николаев удуусуругар кэлэ сылдьан комбинат үлэтин сийилин биһиэргэ, халбааны сыарыан илдьэ, көлөкөнүнэ мунуулаахтаты. Президент үлэбитигэр ситиһинилэргэ баҕаран туран, соруктары туруорда. "Уулаан, биһиэхэ 500 кг убаһа мыйаһымат этиги республика үбэ өттүгэр таһыаран наһааҕа баатарарга этиги илаларды, соруудахтаты даҕаны".

СОЮЗНАР

КОМИССИИ УДОЛВИЛИ

Сихаттан бастаага үрдүк үөрэхтөөх арят П. Н. Сокольников Чурагчы улууһугар үлэтин кэлиэ баһымына туттарбыта 100 сылын муус устар 10 күкүлүгүөлар, Бу үбүдүөйү аһарымыга 15 киһилээх комиссия үгүс өрүттөөх үлэни ыһтар, Соторутаабыта улууска доруобуйа харыстабылыгар тэрсөөһүннөөх үлэ ыһтылыбыта 100 сылын республикага баһыныыр үбүдүөйү тарыйар комиссия председателэ, доруобуйа харыстабылын министриин бастаагы солбуйааччы В.Т. Инанов уһаа комиссия чилиэнэ, эбэһээтэлиниэр медияныһкай страхование республикатаагы территориянай фондатын төлөрөөчү директори В. И. Назаров кэлэһиэр үбүдүөйүгэ баһыныһиин үлэлэр аһаһаһыларын баһыныһтар, Баһыныа үлэни өлөрөр дьыһаһиин көрүөһи көрдүлэр, үлэһиттэриин ыһтары көрүөһүлэр, үгүс суббаһири баһаһиһтар.

Удугуу Мушгадар киши бэлэмдэгдэ П. Н. Сокольников латын шигэрэр туһуунан бэйһээрэм ылыммытара Муус устар 7—8 күнөөршгэр ухууска бэлэмдэ тутуа-лүбүтэ 100 сымгыр аналлах научнай-практической конференция уонна урут үлэлээн асымт дьоннору ыгыран көрсүһүүлэр тэриллэхтэрэ, ахтыы дьоро кыһалары буолуохтара. Үбүлүөйгө аналлах бүкүлөт, бэлэмдэ историятыгар кинигэ бачыттанан таһаарыл-лаахтара, бэлэмдэ историятын көрдөрөр музей үлэ-лээбэ.

НАРОДНАИ УНИВЕРСИТЕТ ЗАБЯТНЕТА

Мирьалаа «Знание» обшество улуустасаа тэрлэ-
хит уонна культура управлешынын тэрийииниһэм
«XXI-с үйгэр»—доруобай генофонданы!» дээн темада
культура народнай уиниверситетын учараттаах ды-
һала алыах киһини түмүө. Үксэ эдэр ыччат саада-
тодору кэлбиттэти сүүрбүт көтөбүлүнэ. Хахыйах
учаастастытан автобуһуан астаран кэлбиттэр. Ото-
рүһүн культурунай дыһал ыыталлыбына, шийлиһиһэ
утатан олорор көмэ абыт. Улууска доруобуйи харыс-
табыллы 100 сыдыанан ыыталлаах үлэлэр уонна сору-
тар, грипп эпидемиятын түстөрүнөн лекцияны киһи
балдыһа общественнай лектора А. Н. Пермязов өнөр-
дө, Интернат-оскуола томторун олохтоохторун чөл-
бүдүк олоххо ыгырымаларын туһууан народнай уни-
верситет дегана Алевсандра Захаровна Прибылых
көпөккө, Улууэ киһи библиотекатын специалиһа Ве-
ра Борова бэйэ но кыһары арыһага туһуулаан тах-
сыбыт литератураларга киһиэ билиастыһын өнөрүн,
биирдэм киһигээнэ билиһиниһэрдэ. Салгыы РСФСР
уонна Саха АССР народнай артиһа П. М. Ренетин-
нов аатынан народнай театр эдэр артистариан, уус-
уран самодеятельность эдэр талаадиариан күүстэриһэн
концерт көрдөрүлүһүнэ. Спортивнай оскуола тэрийэ-
чигэ Иван Буһунов, орто оскуола үлэһитэ Алевсандра
Энерстона толортообут сценкалара, Гаврил Жирков,
Галина Мокарова, Марканиа Григорьевэ уо. д. а.
ырыадыаа көхтөөх ытыс тэһилинэн докуһуулааһына.

Дубакка спорт маастара, спорттанын окуучулар үөрөнөчүсү Виталий Монастырев 10 дуосмага сенис бирерди. Ычкат управленденын специалистка, Инна Николаевна пайдаланат; ичкерттирип, окуучулар үрдүккү кылдастарын үөрөнөчүлери, учуруларынын кытта көрсөтө. Кышка ичкерттери аналалар дикторка кылдыгыны.

СТУДЕННАР БЭРКЭ КӨМҮСКЭЭТИЛЭР

Дьюкууснаадаарь культура колледжийн III курсун студениннэр Нюргустан Местников туруоруутунан, Валерий Седалищев режиссердааһынньылын П. Решетников аатынан народнай театрга «Элбэх ыра санаалар» диэн ааттаах концерт буолан ааста. Концерта мелодистка Айла Барашкова «Өлбүм саларыма» диэн саҥа ырыатын көрөөччү дьүүнүгөр таһаарда. Айар үлэ-э саҥа ырыаһын эһэр эдэр автор Анята Васильева «Дьол-сор», Екатерина Ефремова эмгэ бэйитин айыытыгар «Ташталыи» диэн ырыалара биирһонниктар, Марианна Григорьева, Оксана Жиркова, Алексей Местников, Марат Латыпов толорбут ырыалара, өрүү буоларын курдук, көрөөччү эркиннээх эбэрэтиннэн добууоһуоллаһа. Культура колледжийн театралнай-режиссерскай отделениетын IV курсун студена Петр Соловьев уонна Нюргустан Местников бэлэмниэбит биллени олох тематыгар репризаларын театр эдэр артистара Стас Местников, Айталина Спиринова уонна студениннар бэйэлэрэ толорууларын көрөөччүлэр сөрөөхтүк талыһылалар. Толоруулар ырыаларга антурапстары уонна үтүктүүлэри Арина, Вероника Васильевалар, Инга Кузьмина, Илд Егоров, Анята Васильева толордулар. Студениннар производственный практикаларын Нюргустан Местников «туйгул», Василий Седалищев «сүөгүт» сманаларга көмүскэттилэр.

Коруту комиссиатыгар Дьокүөскүлүдээҕи култура уонна искусство колледжын, Илин Сабинирдээҕи култура государственнай академиятын театральнай дисциплина кафедратыгар старшай преподаватели, ОХРС културатын туйгуна Габышева Анастасия Николаевна кыттыһыны ылла.

